AZ IGAZSÁG A
FENTANILRÓL
Drop Dead
Murder 8
China White
Halálos injekció
Méreg
Apache
mondjnemetadrogokra.hu

MIÉRT ÁLLÍTOTTUK ÖSSZE EZT A FÜZETET

Mostanában sok szó esik a drogokról. Az iskolában, az utcán, a neten és a tévében. Van, ami igaz belőle, és van, ami nem.

Talán nem tudod, de a drogokkal kapcsolatos adatok nagy részét valójában azoktól halljuk, akik ezeket árulják. Volt dílerek bevallották, hogy bármit mondtak, hogy eladják a drogot.

Ismerned kell a valódi tényeket és az igazságot a drogokról, hogy tájékozott döntést tudj hozni velük kapcsolatban. Ezért készítettük ezt a füzetet – neked.

A véleményed fontos a számunkra, ezért arra kérünk, hogy tudasd velünk, mit gondolsz a füzetről. Látogasd meg a weboldalunkat: **MondjNemetaDrogokra.hu**, vagy írj e-mailt: **info@drugfreeworld.org**.

MI A FENTANIL?

A fentanil egy rendkívül erős hatású gyógyszer, amelyet évtizedek óta használnak fájdalomcsillapítóként. Mivel magas a kockázata, hogy függőség alakul ki tőle, elsősorban súlyos fájdalom enyhítésére használják, például előrehaladott rák esetén vagy súlyos műtétek után.

A fentanil az olyan típusú szerek sorába tartozik, mint bizonyos fájdalomcsillapítók, például a morfium vagy az oxikodon, illetve a kábítószerek közül a heroin. Ezek az úgynevezett *opiátok*, amelyeket elsősorban ópiummákból nyernek ki. Van köztük olyan, például a heroin és a morfium, amely közvetlenül az ópiumból származik. Mások, például az oxikodon, félszintetikus szerek, ami azt jelenti, hogy természetes anyagból hozták létre őket egy laboratóriumban. A fentanilt 100 százalékban laboratóriumban állítják elő, és teljes mértékben szintetikus.

A fentanil készítéséhez semmilyen növényi eredetű termékre nincs szükség, ami azt jelenti, hogy bárhol elő lehet állítani, ahol beszerezhetők a laboratóriumi vegyi anyagok. A drogcsempész-szervezetek számára ez megkönnyítette, hogy illegális laboratóriumokban gyártsák, és utcai drogként terjesszék. 2013-ban a fentanil terjesztése az egekbe szökött az Egyesült Államokban, és ennek eredményeként innentől kezdve növekedett a túladagolás miatti halálesetek száma.

HOGYAN HASZNÁLJÁK A FENTANILT?

Gyógyszerként a fentanil tapaszként alkalmazható a bőrön, illetve nagyon alacsony dózisú tabletta vagy lassan oldódó „nyalóka” formájában. Szájnyálkahártyán (a nyelv alatt) alkalmazott spray vagy orrspray formájában is használják. A folyékony fentanilt be is lehet fecskendezni.

A fentanil e formái közül bármelyikkel vissza lehet élni. A tapaszokat darabokra vágva a nyelv alá lehet helyezni vagy a bennük lévő hatóanyagot ki lehet préselni, hogy lenyeljék.

A fentanil tiltott formái gyakran megtalálhatók hamis vényköteles tablettákban, és ezek közül bármelyik halálos lehet. A porított fentanil feloldható, hogy beinjekciózzák vagy üvegpipában elszívják. A nem orvosi célú fentanilt hozzáadhatják szemcsepphez, orrsprayhez vagy kis négyzet alakú bélyegekhez, amelyet a felhasználók a szájukba helyeznek.

Mivel a fentanil kombinálható metamfetaminnal* vagy kokainnal, lehet orron keresztül felszívni, füst formában beszívni, vagy befecskendezni, a használók talán nincsenek is tudatában annak, hogy fentanilt fogyasztanak.

Egyre több illegális vape terméket és marihuánát is spékelnek† fentanillal, ami halálos lehet.

MIÉRT OLYAN VESZÉLYES A FENTANIL?

A fentanil két tényező miatt veszélyes és halálos. Az egyik a hihetetlen hatóereje. Akár

* metamfetamin: veszélyes szer, amely megzavarja az idegrendszert, és amelyet gyakran *met* vagy *kristálymet* néven emlegetnek.

50-szer erősebb, mint a heroin, és 100-szor erősebb, mint a morfium. Akár két milligramm tiszta fentanil, ami csak néhány porszem, halálos adag lehet.

A másik tényező az, hogy az emberek esetleg nem is tudják, hogy fentanilt fogyasztanak. Gyakran keverik illegális drogokhoz, például heroinhoz, kokainhoz vagy metamfetaminhoz. Egy nem tájékoztatott felhasználónál előfordulhat, hogy nem is számít rá, és túladagolja a fentanilt.

A porított fentanilt gyakran olyan hamis tablettákká préselik, amelyek valódi vényköteles gyógyszernek tűnnek. 2023-ban az Egyesült Államokban a rendészeti szervek munkatársai több mint 80 millió, feketepiacra szánt, fentaniltartalmú hamis tablettát foglaltak le.

† spékel: valamilyen anyagot hozzáad

UTCAI NEVEK

- Apache
- China Girl
- China Town
- China White
- Dance Fever
- Drop Dead
- Fetty
- Friend
- Goodfellas
- Great Bear
- He-Man
- Jackpot
- King Ivory
- Lethal Injection
- Murder 8
- Poison
- Tango & Cash
- TNT

Halálos adag a fentanilból

(a kép a tényleges méret 200%-a)

HAMIS TABLETTÁK: MÁR EGYETLEN TABLETTÁBA IS BELE LEHET HALNI

A bűnözői droghálózatok tömegesen gyártanak hamis tablettákat, fentanillal spékelik őket, és úgy forgalmazzák őket, mintha az adott márkanéven kapható vényköteles gyógyszerek lennének.

Az olyan hamis tabletták, amelyeket egy baráttól szereztek, vagy online, illetve a közösségi médián keresztül vásároltak, tartalmazhatnak fentanilt, és halálosak lehetnek.

Ezeket a tablettákat olyanra csinálják, hogy ránézésre vényköteles gyógyszernek tűnjenek: például oxikodon (OxyContin és Percocet), hidrokodon (Vicodin) és pszichotróp gyógyszerek vagy serkentők (Xanax és Adderall).

A DEA* által elemzett, fentanillal spékelt hamis tabletták közül 10-ből akár 7 halálos adag fentanilt tartalmazhat.

Illegális tabletták készítéséhez használt présforma

* DEA: Az USA Drogrendészeti Hivatala

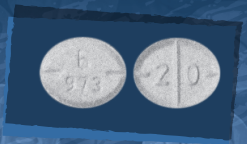

Igazi vényköteles Adderall tabletta

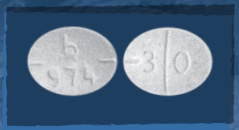

Hamisított Adderall tabletta

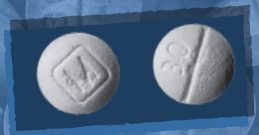

Igazi vényköteles oxikodon tabletta

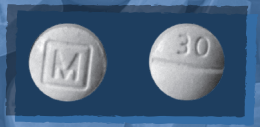

Hamis oxikodon tabletta

Igazi vényköteles Xanax tabletta

Hamis Xanax tabletta

„Lementem a szobájába, kinyitottam az ajtót, és ott találtam meg őt. A kanapénál állt, a feje rá volt hajolva a kanapé karfájára, bele egy tócsa hányásba. **Amikor felemeltem, a szeme nyitva volt, és tudtam, *hogy* meghalt.**”

– anya

HOGYAN ÖL A FENTANIL?

A fentanilt túladagoló személy elkábul és álmos lesz, és gyorsan elveszítheti az eszméletét. A drog hatással van az agynak arra a részére, amely a légzést kontrollálja, így a személy légzése lelassul és nehézzé válik. Lehet, hogy horkolni kezd és hörgő hangokat ad, amíg teljesen abba nem hagyja a légzést.

A fentaniltól megmerevedhetnek a mellkas izmai, amitől leállhat a légzés is. Ez a testi válaszreakció közvetlenül a drog fogyasztása után is bekövetkezhet.

„A szó szoros értelmében leállt a szívverésem, holtan hevertem anyám nappalijában, anyám lába előtt, a húgom szeme láttára. Pedig nem akartam ilyen helyzetbe kerülni.”

– Kyle

A FENTANIL TÚLADAGOLÁSÁNAK TÜNETEI

Mivel még kis adag fentanil is végzetes lehet, a túladagolás jeleinek felismerése életet menthet.

Íme néhány a fentanillal kapcsolatos túladagolás tünetei közül:

- **mély tompultság érzése**
- **lassú, felületes légzés**
- **leáll a légzés**
- **a körmök és az ajkak kékes elszíneződése**
- **légszomj, hörgés vagy horkolás**
- **nem reagál semmire vagy öntudatlan**
- **hideg és nyirkos bőr**

A FENTANIL RÖVID TÁVÚ HATÁSAI

Az akár szándékosan, akár nem szándékosan fentanilt fogyasztó személyt az a veszély fenyegeti, hogy túl könnyen halálosan túladagolhatja a szert – akár egyetlen alkalom után is.

- **halál**
- **tompultság**
- **zűrzavar**
- **rossz mozgás-koordináció**
- **álmosság**
- **émelygés**
- **hányás**
- **összeszűkült pupillák**
- **székrekedés**
- **fejfájás**
- **légzőszervi elégtelenség**

„Ma van két éve, hogy eltemettem a fiamat. 29 éves volt, és bevett egy feketepiaci Xanax tablettát, amit fentanillal spékeltek. Elaludt, és többé nem ébredt fel.” – apa

A FENTANIL HOSSZÚ TÁVÚ HATÁSAI

A fentanil legnyilvánvalóbb hosszú távú hatása a függőség. Mivel a drog ennyire erőteljes, a függőség gyorsan bekövetkezhet. Ez az egyik oka annak, hogy egyes drogdílerek fentanilt adnak a metamfetaminhoz vagy a kokainhoz – így érik el, hogy az ügyfeleik gyorsan rászokjanak a drogjaikra.

A dílerek hozzá is keverik a fentanilt más drogokhoz, mert csak kis mennyiségre van szükség ahhoz, hogy a szerhasználó betépjen. A fentanil hozzáadásától más drog erősebb és olcsóbb lesz, de halálosabb is.

- **függőség**
- **a légzőrendszer tartós károsodása**
- **mentális köd**
- **máj- és vesekárosodás**
- **depresszió, szorongás és hangulatingadozások**
- **meggyengült immunrendszer**
- **halál**

A FENTANIL RÖVID TÖRTÉNETE

A fentanilt 1959-ben fejlesztették ki orvosi drogként, és 1968-ban hagyták jóvá orvosi használatra. Először kórházakban használták injekcióként súlyos fájdalom esetén vagy műtéteknél az érzéstelenítő készítményekhez. A függőségi kockázat miatt a fentanilt elsősorban az életvégi ellátásnál – például végstádiumú rákbetegeknek – írják fel súlyos fájdalom esetén.

Az 1990-es években jóváhagyták a fentanil tapaszt, és 1998-ban a fentanilt elkezdték „nyalóka” formában forgalmazni. Miután ezek a formák megjelentek, kisebb mennyiségeket eltérítettek az egészségügyi intézményektől, és illegálisan árusítottak az utcán, ez pedig minden évben kisszámú túladagolásos halálesetet eredményezett.

HALÁL TÚLADAGOLÁS MIATT

2006-ban az Egyesült Államokban a fentanilhoz köthető túladagolásos halálesetek drámai növekedését kezdték el észlelni. Ezeket egy illegális laboratóriumig vezették vissza, amely a mexikói Tolucában volt. Amikor ezt a laboratóriumot bezárták, a halálozások száma visszaesett alacsony szintre.

Utána 2013-ban újra növekedni kezdett a halálozások száma, ahogy az ázsiai laboratóriumok nagy mennyiségben gyártottak fentanilt. A már meglévő drogcsempész

szervezetek elkezdtek fentanilt importálni az USA-ba ezekből a laboratóriumokból, és a fentanilt gyakran a heroinhoz, metamfetaminhoz, kokainhoz és hamis vényköteles gyógyszerekhez keverték hozzá. Ahogy a drogcsempészet egyre szélesebb körben fejtette ki hatását, a túladagolásos halálozások száma újra emelkedni kezdett.

Az USA-beli Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központ becslése szerint évente több mint 70 000 olyan haláleset következik be, amely kapcsolatban áll a fentanillal. Egy év alatt a becslések szerint az opiátok okozta halálozások 84 százaléka a fentanilcsaládba tartozó droghoz kapcsolódik.

ERŐSEBB, MINT A FENTANIL

A fentanilhoz számos egyéb szer kapcsolódik, és némelyikük még nála is erősebb. A karfentanil például százszor erősebb, mint a fentanil, és elefántok kezelésére használják. A dílerek azonban hozzáadják az embereknek szánt drogokhoz, és ez már több ezer halálesetet okozott.

A FENTANIL OKOZTA HALÁL: KATASZTROFÁLIS JÁRVÁNY

A fentanil hatása az Egyesült Államokban volt a legtragikusabb, ahol egy év alatt a túladagolás okozta halálesetek kétharmada a fentanilhoz volt köthető.

2021 áprilisában az előző 12 hónap túladagolásos haláleseteinek száma első alkalommal elérte a 100 000-et, és ennek fő oka a fentanil volt.

Kanadában 2022 első felében az opiátokkal összefüggésbe hozható túladagolásos halálesetek 76 százaléka fentanillal vagy fentanilszerű anyaggal volt kapcsolatba hozható. Az opiátok okozta halálozások száma néhány év alatt csaknem megduplázódott.

Európában 13 országban számoltak be fentanil okozta halálesetekről, többek között Németországban, Svédországban, az Egyesült Királyságban és Finnországban.

ZACHARIAH
ÖRÖKRE 17

ISSAIAH
ÖRÖKRE 15

AVA
ÖRÖKRE 24

AMANDA
ÖRÖKRE 28

JAMES
ÖRÖKRE 34

A feketepiacon eladott minden 10 fentanilt tartalmazó tablettából akár 7 halálos dózist tartalmazhat.

A FENTANIL TÚLADAGOLÁSA OKOZTA HALÁLESETEK MÁS OPIÁTOKKAL ÖSSZEVETVE AZ USA-BAN

KIKET VESZÍTETTÜNK EL A FENTANIL MIATT

Prince: A zenészikon önmagának adott be fentanilt, és véletlenül túladagolta.

Mac Miller: 26 éves korában a rapper-producer a kokain, az alkohol és a fentanil kombinációjától halt meg.

Tom Petty: Az énekes-dalszerző túladagolta magát fentanil, oxikodon, xanax és más szerek végzetes keverékével.

Lexii Alijai: A 21 éves rapper-énekes-dalszerző belehalt a fentanil és az alkohol túladagolásába.

Tyler Sanders: A fiatal színésznek korábban már volt dolga illegális szerekkel, mielőtt 18 éves korában a fentanil túladagolása végzett vele.

Angus Cloud: „Fez" néven vált híressé az *Euforia* című tévésorozatban, de 25 éves korában meghalt egy illegális szereket, köztük fentanilt is tartalmazó koktél miatt.

Jordan Cashmyer: A valóságshow-szereplő 26 éves korában halt meg, miután túladagolta magát fentanillal és kokainnal.

Jimmy Hayes: A National Hockey League 31 éves sztárjának halálát fentanil- és kokainmérgezés okozta.

Jaylon Ferguson: 26 évesen félbetört a karrierje az NFL-ben, amikor túladagolta magát fentanillal és kokainnal.

Tyler Skaggs: Baseballjátékos

Coolio: Hiphoplegenda

Shock G: Amerikai rapper

Luke Bell: Countryénekes

Logan Williams: Színész

Daniel Mickelson: Színész

Michael K. Williams: Színész

Frank Vallelonga Jr.: Színész

PRINCE

MAC MILLER

TOM PETTY

AMIT A DROGDÍLEREK MONDANAK NEKED

Amikor tinédzsereket egy felmérés során arról kérdeztek, hogy miért kezdtek el drogozni, 55 százalékuk azt válaszolta, hogy a barátaik nyomására tették. Menők és népszerűek akartak lenni. A dílerek tudják ezt.

Barátként közelítenek hozzád, és felajánlják, hogy „segítenek” neked „valamivel, ami majd segít ellazulni és jól érezni magad”.

A drogdílereket az elérhető pénz motiválja, és ezért bármit mondhatnak neked, hogy megvedd a drogot.

Azt fogják mondani, hogy minőségi terméket árulnak, még akkor is, ha esetleg fogalmuk sincs róla, hogy mi van benne, vagy hogy milyen erős. Lehet, hogy biztosítanak róla, hogy az általuk kínált tabletta vagy heroin nem tartalmaz fentanilt, pedig valójában halálos adagot tartalmaz.

Az egyik drogdílernek, akit azért tartóztattak le, mert fentanilt és metamfetamint árult, az csúszott ki a száján, hogy: „Ha túlélik a lebegést, én mindig meg fogok élni belőle.”

Ismerd meg a tényeket a drogokról! Hozd meg a saját döntéseidet!

„Szóval csak fogtam a lehető legkisebb szemcsét, ami szabad szemmel még látható, és ez lett egy adag. Elkezdtem ezt körbemutogatni, és odaadtam az embereknek, és ez egyszerűen a magasba repítette a jó híremet.”

– Sim (aki letartóztatása előtt fentanilt árult)

Illegális fentaniltabletta-gyár

Az igazság a drogokról

A drogok lényegében mérgek. Az elfogyasztott mennyiség határozza meg a hatást.

Egy kis mennyiség serkentőszerként hat (felgyorsít). Nagyobb mennyiség nyugtatóként hat (lelassít). A még nagyobb mennyiség méregként hat, és halált is okozhat.

Ez minden drogra igaz. Csak a hatás eléréséhez szükséges mennyiség különbözik.

De sok drognak van még egy hátránya: közvetlen hatással van az elmére. Eltorzíthatja a droghasználó érzékelését azzal kapcsolatban, ami körülötte történik. Ezért a személy tettei furcsák, észszerűtlenek, értelmetlenek, sőt pusztítóak lehetnek.

A drogok minden érzést gátolnak, a kellemeseket és a kellemetleneket egyaránt. Tehát, bár a drogok rövid távú segítséget nyújthatnak a fájdalom csillapításában, ezzel együtt rombolják a képességeket és az éberséget, valamint zavarossá teszik az ember gondolkodását.

A gyógyszerek olyan anyagok, amelyek célja gyorsítani, lassítani vagy megváltoztatni valamit a tested működésében annak érdekében, hogy a tested jobban működjön. Néha szükség van rájuk. Ettől azonban még ugyanúgy drogok: serkentőszerként vagy nyugtatóként hatnak, és túl sok belőlük halált is okozhat. Tehát, ha a gyógyszereket nem úgy használod, ahogy kell, akkor ugyanolyan veszélyesek lehetnek, mint az illegális kábítószerek.

Az igazi megoldás az, hogy megismerjük a tényeket, és eleve el sem kezdünk drogokat szedni.

MIÉRT FOGYASZTANAK AZ EMBEREK DROGOKAT?

Az emberek azért szednek drogokat, mert valamit meg akarnak változtatni az életükben.

Íme néhány ok, amelyet a fiatalok mondtak arra a kérdésre, hogy miért kezdtek drogokat szedni:

- be akartak illeszkedni
- menekülni vagy lazítani akartak
- unatkoztak
- hogy felnőttnek látsszanak
- lázadni akartak
- kísérleteztek

A drogokat megoldásnak tartják, de végül a drogok maguk lesznek a probléma.

Bármilyen nehéz is szembenézni a problémáinkkal, a droghasználat következményei mindig rosszabbak, mint az a probléma, amit meg szeretnénk oldani velük. Az igazi megoldás az, hogy megismerjük a tényeket, és eleve el sem kezdünk drogokat szedni.

Több millió ilyen füzetet osztottunk már ki a világon, 20-nál több nyelven.

Ahogy egyre újabb drogok jelennek meg az utcákon, és egyre többet tudunk a hatásaikról, ezeket a füzeteket naprakésszé tesszük, illetve újakat állítunk össze.

A füzeteket a Drogmentes Világért Alapítvány adja ki, amely egy Los Angeles-i központú nonprofit közhasznú szervezet.

Az alapítvány oktatási anyagokkal és tanácsokkal látja el, valamint összehangolja a nemzetközi drogmegelőzési hálózatát. Fiatalokkal, szülőkkel, pedagógusokkal, önkéntes szervezetekkel és kormányhivatalokkal működik együtt – bárkivel, aki segíteni akar az embereknek drogmentes életet élni.

REFERENCIÁK:

A füzet készítéséhez használt referenciákat megtalálod a MondjNemetaDrogokra.hu/refs weboldalon.

FÉNYKÉPEK: 5–7. oldal: DEA; 14–15. oldal: Angels Across America, az áldozatok családjainak engedélyével felhasznált fényképek; 17. oldal: Wikimedia, Takahiro Kyono (Tom Petty), Wikimedia, The Come Up Show (Mac Miller), Wikimedia, Penner (Prince); 19. oldal: DEA

TÉNYEK, AMELYEKET TUDNOD KELL

Ez a füzet egy olyan sorozat része, amely tartalmazza a tényeket a marihuánáról, az alkoholról, a fentanilról, a szintetikus drogokról, az ecstasyról, a kokainról, a crack kokainról, a kristálymetről és a metamfetaminról, az inhalánsokról, a heroinról, az LSD-ről és a vényköteles szerekkel való visszaélésről. Ezeknek az információknak a birtokában az olvasó lehetőséget kap, hogy a drogmentes élet mellett döntsön.

Ha ingyenes online tanfolyamokat szeretnél elvégezni, vagy kapcsolatba szeretnél lépni egy Drogmentes Világért csoporttal a közeledben, látogass el a MondjNemetaDrogokra.hu oldalra

Foundation for a Drug-Free World
MondjNemetaDrogokra.hu • info@drugfreeworld.org
1 (888) 668-6378 • 1 (818) 952-5260

Szkenneld be itt a füzet letöltéséhez

© 2025 Foundation for a Drug-Free World. Minden jog fenntartva. Truth About Drugs (Az Igazság a Drogokról) és a Foundation for a Drug-Free World-logó védjegyek, amelyek a Foundation for a Drug-Free World (Drogmentes Világért Alapítvány) tulajdonában vannak, és használatuk annak engedélyével történik. #S001562 - HUNGARIAN